

**SERBEST MESLEK FAALİYETİ İCRA EDEN HEKİMLERİN,
İŞYERLERİNDE POS MAKİNASI BULUNDURMA ZORUNLULUĞUNU GETİREN
TEBLİĞ,
DANIŞTAY ÖNÜNDE.**

Hatırlanacağı gibi, “pos cihazı bulundurma” zorunluluğu, 05.01.2008 tarih ve 26747 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 379 sayılı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilmiştir.

Böylece serbest meslek faaliyeti icra eden Veteriner Hekimler ve Diş Hekimleri de dahil olmak üzere bütün hekimlerin; iş yerlerinde POS makinesi bulundurmalarını ve kredi kartı ile yapılan ödemelerde bu cihazları kullanmaları zorunlu hale getirilmiştir. Zorunluluğa uymayanlar için de ceza öngörülmüştür.

Bu düzenleme sonrasında hukuk büromuz tarafından yapılan değerlendirmede özetle şu hususlar saptanmıştır;

1- Anayasa’nın 73.maddesinin 3.fıkrasında yer alan “Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır” düzenlemesi, vergi ve benzeri mali yükümlülükler getiren kuralların yalnızca kanunla konulabileceğini açıkça belirtmektedir.

Oysa Tebliğ ile; kanunla yapılması zorunlu düzenlemeler yapılmıştır. Böylece emredici yasa hükümlerine aykırı düzenleme yapılmış ve Maliye Bakanlığı yasama organının, kanun yapma yetki ve görevini de üstlenerek(!), yetki gasbında bulunmuştur.

Kısacası söz konusu düzenleme Maliye Bakanlığının görev ve yetki alanı dışındadır.

2- Maliye Bakanlığı tarafından, Tebliğin hukuki dayanağı olarak; Vergi Usul Kanunu’nun 227/son, mükerrer 257/1 ve 6 maddeleri gösterilmektedir.

Oysa Vergi Usul Kanunu’nun 227. maddesi ile aynı Kanunun mükerrer 257. maddesinde POS makinesi bulundurmayanlara özel usulsüzlük cezası kesileceğine dair bir düzenleme yer almamaktadır. Nitekim bu maddeler incelendiğinde POS cihazlarının zorunlu olarak bulundurulması ve kullanılması konusunda bir düzenleme yapılmadığı, sadece ödeme kaydedici cihazlar ve bu cihazlar ile eş zamanlı olarak çalışabilen barkod okuyucular vs. düzenlendiği görülmektedir.

Kanunda öngörülmemiş bu hususun idari kararlar ceza konusu yapılması Anayasa’nın 38. maddesi ile öngörülen, “Suçun kanunla belirlenmesi” ve “İdari kararlar suç ihdasının mümkün bulunmadığı” yolundaki Anayasa kuralına da aykırılık taşımaktadır.

Kısacası Tebliğ ile, bizzat dayanak olarak gösterilen hükümlere ve Vergi Usul Kanunu’na aykırı bir düzenleme yapılmıştır.

3- Kredi kartıyla ödeme yapılmasının fiziki olarak mümkün olmadığı yerlerde mesleğini icra edenler ve/veya kredi kartı ile hizmet sunmayı reddedenler de dahil olmak üzere bütün hekimlerin, kullanmasa da bir POS makinesi bulundurması zorunluluğu, ek bir maliyet de getirmektedir. Çünkü POS makinesi bulundurmaktan kaynaklı olarak bankalara bir bedel ödenecektir. Zira bankalar, POS makinesi kurulumu için aldıkları ücretle birlikte POS

makinesinin bulundurulduğu süre içerisinde de çeşitli adlar altında ücret almaktadır. POS makinesi kullanmak istemeyen ve/veya fiili olarak kullanamayan hekimlerin bu ek maliyetle karşı karşıya bırakılması adalet ve hakkaniyete de aykırıdır.

4- Kullanılması zorunlu hale getirilen cihazların tip ve teknik özellikleri belirlenirken bu cihazları kullanma zorunluluğu getirilen serbest meslek erbabı hekimler ile bankalar arasında yapılacak POS cihazı kullanım sözleşmelerinin içeriğinin belirlenmemesi, bu konuda karar verme yetkisinin bankaların sınırsız takdir ve tayinine bırakılması da bir diğer eksikliklerdir.

5- Kredi kartı ile ödeme yapılması durumunda hekim, hizmetine karşılık olarak POS makinesi ile kredi kartından çektiği paraya ancak ilgili Bankaya komisyon ödeyerek kavuşabilmektedir. Ödenen bu komisyon da hizmetin maliyetini arttıran bir unsur olarak hizmet bedeline eklenecek ve sonuçta hastanın ödeyeceği miktar artacaktır.

6- POS makinesinin kullanılmasının zorunlu tutulmasının bir diğer sakıncası POS makinesinden alınan belgelerin serbest meslek makbuzu niteliğinde kabul edilmesi ve kredi kartı kullanılması halinde başkaca bir belgenin düzenlenemeyecek olmasından kaynaklanmaktadır.

POS'lardan alınan çıktılarda verilen hizmetin ne olduğu ve ne şekilde ücretlendirileceği ayrıntılı olarak belirli olmayacağından, TTB Asgari Muayene ve Tedavi Ücret tarifesine uyulup uyulmadığının denetlenmesi de mümkün olmayacaktır.

Bu çerçevede İstanbul Tabip Odası adına açılan davada, Danıştay tarafından henüz bir karar oluşturulmamıştır. Ancak önemle belirtmek isteriz ki; Danıştay tarafından bir değerlendirme yapıp yürütmenin durdurulması ve/veya iptal kararı verilinceye kadar, Tebliğ'in ilgili maddeleri yürürlüktedir. Bu nedenle de, 1 Haziran 2008 tarihinden itibaren pos cihazı bulundurulmadığının tespiti halinde, özel usulsüzlük cezası ile karşı karşıya kalınacaktır. Ayrıntılı bilgi hukuk büromuzdan öğrenilebilir.

20.05.2008

Hukuk Bürosu